Nieuwsbrief

Algemeen Groen Onderhoud

Oktober 2025

Tuinpark de Molen

Beste tuinders,

In de vorige nieuwsbrief stond een verkeerde foto bij de klaagmuur. Dat willen we graag herstellen en meteen maar wat extra aandacht voor dit stukje tuin. Zie hieronder de foto's. Er is genoeg te zien.

En mocht je iets leuks te klagen hebben voor de nieuwbrief, mail ons:

e.v.waaijen@gmail.com

josephienvankessel@gmail.com

In deze nieuwsbrief:

Wilgentenen vlechten

Tussen de wilgen

Gouwtuin van Mintsje

Composteren

Plant van de maand

Wist je dat?

Rood met witte stippen

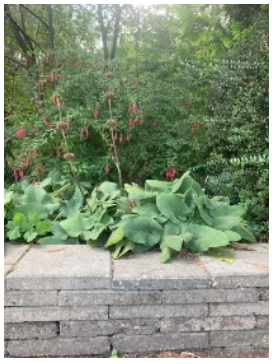

Klaagmuur

Wilgentenen vlechten

Ik interviewde Daan, de wilgenexpert van de Molen, over zijn grote passie wilgentenen vlechten. Hij was pas 12 toen hij in museumpark Archeon in Alphen a/d Rijn zag hoe er in het verleden allerlei gebruiksvoorwerpen van wilgentenen gevlochten werden en het liet hem niet meer los. Woonachtig in het nog jonge Almere met zijn jonge bos en een overvloed aan wilgentenen ging hij zelf experimenteren en leerde het vak al doende. Hij bouwde een wilgenschutting voor zijn ouders en maakte vele mandjes.

Ondanks zijn studie planologie en internationale betrekkingen, waarna hij naar Indonesië ging om Indonesisch te leren, bleef het werken met wilgentenen hem trekken. Ook in bredere zin bleef hij werken in en met de natuur: werken met natuurlijke materialen, stadslandbouw, een cursus voedselbossen aanleggen. Toen hij een tuin op de Molen kocht, kon hij al zijn passies hierop uitleven. Hij heeft zijn huisje behandeld met natuurlijke verf op lijnoliebasis en zijn tuin is met 200 soorten een waar voedselbos geworden, waar hij ook veel meerjarige groenten verbouwt. Hopelijk wil Daan in de komende Nieuwsbrieven verschillende aspecten van zijn tuin in het zonnetje zetten, zoals zijn vijver, rotsheuvel en hügel (heuvelbed), en vertellen wat hij al doende leert over zijn voedselbos. Ik wil voor deze Nieuwsbrief wat meer vertellen over zijn experimenten met wilgentenen vlechten in zijn eigen tuin en op de Molen.

natuurlijke pergola

Voor zijn tuinhuis dat volop in de zon staat, wilde hij graag een natuurlijke pergola. Hij hoorde toen van het project om het wilgenveld naast de Molen dat ooit door de tuinders werd aangeplant te gaan snoeien. Dit was al 10 jaar niet gebeurd en de wilgentenen waren bestemd voor de olifanten van Artis. Daan dacht dat hij die dikke wilgentakken wel kon gebruiken voor zijn pergola. Hij plantte er meerdere aan de zonkant van zijn huisje en die zijn allemaal goed aangeslagen: je hoeft een wilgentak maar in de grond te zetten of hij vormt vanzelf wortels en gaat groeien.

Voordeel van zo'n natuurlijke levende pergola is dat je in de zomers goed beschermd bent door de bladeren, maar in de winter het schaarse licht gewoon binnen kan komen. De stammen blijven grotendeels kaal, alleen in het begin krijg je wel scheutvorming, maar die scheuten kun je makkelijk weghalen. Het zijn ook mooie natuurlijke plantsteunen – Daan heeft er klimrozen, klimbonen, kiwi en andere klimmende planten tegenaan geleid. Maar ook vogels voelen zich er thuis: er zit al een vogelnestje in de pergola.

Ook de ingang van zijn tuin is voorzien van een levende wilgenboog en midden in zijn tuin staat een levende wilgentunnel: deels worden de nieuwe twijgen ingevlochten en deels weggesnoeid. Verder zijn er ook veel vlechtwerken van dode wilgentenen. Ook al zijn deze best duurzaam, op den duur vergaat het vlechtwerk natuurlijk, zeker in de buitenlucht. Daan heeft zo al veel hekken en afrasteringen gevlochten. Ook voor de Molen heeft hij al verschillende wilgenprojecten gemaakt, o.a. een slinger van wilgentenen en een tunnel van levende wilgentakken.

Al die snelgroeiende wilgen zorgen ook voor veel snoeihout. Daan vertelt dat hij 1 keer in de zomer snoeit en 1 keer in het najaar, wanneer het blad eraf is. De tenen die hij niet kan gebruiken om te vlechten, versnippert hij en gebruikt hij voor de tuin. Wilgenhout vergaat snel en voegt veel koolstof en stikstof aan de grond toe. Dat is ook weer gunstig voor zijn voedselbos.

Hekwerken Daan

Daan heeft een eigen site gemaakt – www.wilgenvlechter.nl waarop zijn tuinhuis voor en na de transformatie te zien is, en waarop vele voorbeelden van zijn vlechtwerk staan. Onlangs heeft hij ook een kunstwerk gevlochten voor het Amstelpark. Ook voor andere tuinders heeft hij al vlechtwerken gemaakt, natuurlijk tegen betaling. Het lijkt Daan leuk om volgende zomer na de zomersnoei van wilgen op de Molen een cursus wilgentenen vlechten te geven, bv. om zelf een plantenhekje te leren maken waar een klimplant tegenop kan groeien. Hierover komt tzt meer informatie in de Nieuwsbrief te staan.

Tussen de Wilgen

Tussen de wilgen voor

In het najaar van 2023 werd begonnen met de herinrichting van het algemeen groen 'Tussen de Wilgen' rondom de vijver bij de Dobbetuin. Het was een stuk groen waar veel gewenste en ongewenste planten door elkaar groeiden. Bramen en zaailingen van allerlei bomen werden (en worden) verwijderd. De rozenstruiken die her en der tussen de wilgen stonden, werden bij elkaar gezet, evenals 2 grote groepen adderwortel en phlomis.

Tussen de wilgen rozen

1&2 jarigen

In februari 2024 werd de woekerende bamboe op de Molen met machines weggehaald. De bamboe groeide ook tussen de wilgen, waar het niet volledig weggehaald kon worden vanwege mogelijke beschadiging van de wilgen. Daarom is een deel ingezaaid met 1- en 2-jarige bloemen, zodat we tijdens de AGO-dienst de bamboe goed in de gaten kunnen houden. In 2024 en 2025 was dit een prachtig stuk tuin vol diverse bloemen.

De 1-en 2-jarigen worden waarschijnlijk geleidelijk vervangen door vaste planten uit de kweekkas. Voorlopig zit de grond nog vol zaden en zal het er ieder jaar anders uit zien. Naast de biodiversiteit en een tuin om van te genieten door mensen die langslopen is deze tuin gemakkelijker in onderhoud geworden. Ieder jaar worden de wilgen om en om geknot. Nadat de bamboe verwijderd was, kwamen ook de 6 mooie wilgen beter tot hun recht bij de vijver.

Volgens een tuinder hebben deze wilgen een bijzondere geschiedenis: ze staan voor ieder tuinpark in Noord. Helaas wilde 1 park niet meedoen aan deze mooie symboliek. De wilg (salix) is namelijk een heel bijzondere boom. De naam 'sal', en 'lis' betekent in het Keltisch 'dicht bij het water' en verwijst naar de omgeving waar hij zich thuis voelt, het Waterland. En het Nederlandse woord wilg verwijst naar 'welig' wat de groeiwijze van de wilg is, zowel saprijk als buigzaam. Behalve het gebruik van zijn tenen voor het vlechten van manden (zie het verhaal van onze wilgenvlechter), is de wilg ook heel geneeskrachtig. In zijn bast zit salicine dat in ons lichaam wordt omgezet in salicylzuur dat pijnstillend, ontstekingsremmend en bloedverdunnend is, en aan de basis van onze aspirine ligt. Zijn ligging aan het water duidt op zijn werking op de vochthuishouding van de mens: de wilg is bloedzuiverend, drijft urinezuur uit, stimuleert de nieren en voert overtollig vocht af. En zoals Daan's pergola aantoont: de wilg verkoelt en geeft rust.

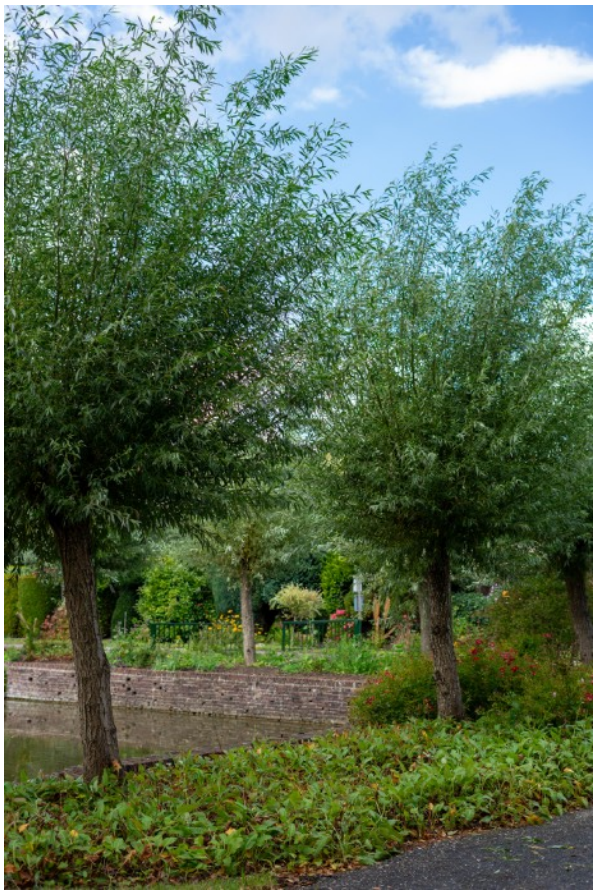

Gouwtuin van Mintsje

In 2007 kwam Mintsje op de Molen tuinieren. Ze had al een volkstuin zonder huisje op de Swaenen, een stukje moestuin dat buurtbewoners in Noord konden krijgen in ruil voor de overlast tijdens de bouw van de A10 voor toen 25 gulden huur per jaar. Ze had hier al veel verschillende bloemen gekweekt. Toen haar moestuinburen op de Molen een huisje kregen, volgde zij al snel. Toen ze kwam stond er bijna niets in haar tuin: er was een grasveldje en veel bijna nooit gesnoeide struiken. Ze verhuisde in etappes haar bloemen en planten uit de Swaenen naar de Molen. Groot was haar teleurstelling toen de eerste aanplant helemaal opgegeten werd door de konijnen die toen een plaag waren. Ze heeft toen eerst een stevige omheining gebouwd en te grote struiken weggehaald, voordat ze haar planten definitief overbracht. Mintsje benadrukt dat het veel tijd kost om een tuin te veranderen, dat je zelf gaandeweg leert hoe het moet. De ene plant krijgt op die plaats luizen, maar doet het op een andere plek juist heel goed.

Voor haar huisje op nr. 23 was een stuk algemeen groen, dat door iemand anders bijgehouden werd. Er stonden voornamelijk hortensia's, andere struiken en veel onkruid, dus Mintsje stelde in de coronatijd voor er wat van haar overtollige planten bij te zetten. Toen degene die dat stukje tuin bijhield ziek werd, ging Mintsje de tuin actief beheren voor haar AGO dienst. Er stond een grote esdoorn, aangeplant bij de start van de Molen als volkstuinpark, vandaar de naam Esdoornlaan. Die werd stevig gesnoeid. Van het snoeiafval maakte ze 2 composthopen en de takken werden door de AGO afgevoerd. Dit werd later de Gouwtuin van Mintsje (nr. 17 op de kaart) genoemd.

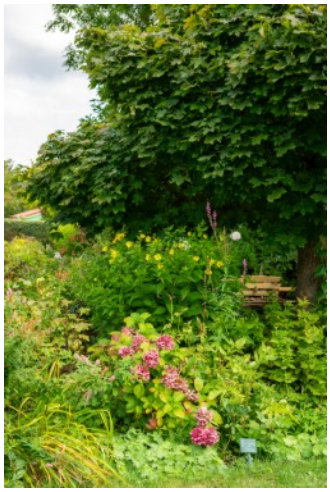

Composteren

Tijdens het werkplan hebben we informatie gekregen over composteren. Wat kan je zelf doen tijdens je dienst AGO. Zo is er een bak met bladeren van de platanen op de parkeerplaats. Platenblad composteert langzaam, meestal wel twee jaar. Deze bak is van 2024 en de compost kan nu al gebruikt worden, voor bijvoorbeeld het vullen van gaten van weggehaalde planten en bloemen. Er is een bak met bladeren van de platanen die we nu vullen, deze is dus van 2025 en die kunnen we volgend jaar misschien al gebruiken.

Verder is er een bak helemaal achterin de tuin naast de kantine, achter de Jos v.d. Verseveldtuin over het bruggetje. Daar kunnen de planten en bloemen die je hebt weggehaald in. Die maak je eerst klein, voorlopig met de bloem er aan. Alles behalve winde, zevenblad en de moerasanemoon.

Het is nog een beetje experimenteren wat wel en niet werkt. Maar zo kunnen we steeds meer zelf voorzien in een goede bodem voor onze gemeenschappelijke tuinen. Overigens wordt er door Daan nog een mooie rand van wilgen omheen gemaakt.

Compost planten en bloemen

Compost bladeren 2025

Compost bladeren 2024

Plant van de maand: Symphyotrichum lanceolatum agg.

Ofwel de kleine aster, familie van de Asteraceae. Ze staan onder andere in de molentuin en de juwelentuin, maar zijn op meerdere plekken te vinden. Ze geven in oktober en november nog wat kleur aan de tuin.

De bloemkleur is wit-bleeklila en de bloeitijd is van ca. september tot en met november. De bladeren zijn groen en speervormig (lanceolatum). De volwassen hoogte van deze vaste plant is ca. 80 cm. Het is een winterharde plant en verdraagt een temperatuur tot -30 gr. C. De geadviseerde plantafstand is 45 cm. (3-5 st. per m2.).

Deze plant is zeer geschikt voor 'de tuin op het zuiden': hij verlangt een zonnige, warme plek op niet te arme grond en buiten de schaduwzone van bomen en heesters. Hij kan gebruikt worden als borderplant, want hij laat zich eenvoudig combineren. Deze plant heeft in de winter bescherming nodig tegen overvloedige regen en sneeuw. In de zomer moet je ervoor waken dat de plant niet uitdroogt. Het is een opvallende plant, die ook als solitair te gebruiken is.

Kleine aster

Kleine aster

Wist je dat:

Er weer hard gewerkt is om de bomen te snoeien en te hakselen door de bomenzagers en de woensdagochtendploeg.

Er op drie zaterdagen plantjes van eigen kweek zijn verkocht. De plantjes zijn vrijwel helemaal uitverkocht. Het kweken van de plantjes gebeurt in en rond de kweekkas. De opbrengst van de verkoop komt ten goede aan het algemeen groen.

Er door veel tuinders een uitstekende oogst is behaald dit jaar, en dat met name de fruitbomen bijna bezweken onder hun vruchten.

Er verschillende insectenhotels en vleermuizenkasten op de Molen staan.

Je een stukje van een algemeen groen tuin kunt adopteren en deze tijdens je AGO dienst kunt bijhouden?

Er volgend seizoen vier workshops in voorbereiding zijn. In het voorjaar een workshop om zelf appelazijn en een azijn met voorjaarskruiden te leren maken; daarna een workshop cyanotype afdrukken maken van planten en bloemen, à la Anna Atkinson; in de zomer een workshop geneeskrachtige olie en tinctuur maken; en in de nazomer een workshop om van de vers gesnoeide wilgentenen een plantensteun te maken. De workshops worden tegen een kleine vergoeding in de kantine gegeven. Meer informatie volgt.

De volgende nieuwsbrief eind januari 2026 verschijnt.

Rood met witte stippen...

Achter de plastic paddestoel een echte rood met witte stippen.

Vliegenzwam

Getipt door oplettende tuinder